

DEBRÉCZENI FÜGGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

EGY ÓRA . . K 20.—
NEGYED ÉVRE K 55.—
FÉL ÉVRE . . K 110.—
EGÉSZ ÉVRE . K 220.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

Ne tüzzön senki fekete lobogót, ne viseljen gyászjelvényt, mert mindnyájan tudjuk, érezzük, hogy a történelmi Magyarország nem halhat meg.

Házunkon nemzeti lobogó legyen, jelvényül pedig jövőnkbe vetett reményünk és törhetetlen bizalmunk jeléül zöld lombot, vagy jelvényt viseljünk.

A béke csődje

Szörnyű végzet ellenállhatatlan ereje ragadja magával Európa népeit. Hat év óta az európai emberiség, a legkultúraltabb, legműveltebb népek milliói és százmilliói, jórészt kábán és vakon, másrészt tisztán látva és mindent tudva, megállásra mégis képtelenül, rohan előre, le a végzetes lejtőn, a nyomoruság, a nélkülözések, a pusztulás szörnyű örvényébe.

Osszeültek Párisban az entente-országok teljhatalmu urai és maguk elé idézték a legyőzött népeket. Összeültek, hogy a sok éves harc, pusztítás, romlás után békét, nyugalmat teremtsenek; összeültek és azt mondták, hogy meg akarnak szüntetni minden igazságtalanságot, amely eddig ránehezedt a világra, hogy megteremtsek a népek békés szövetségét s hogy örök időkre, vagy legalább nagyon hosszú időre lehetlenné tegyék a háborút, az ököl, a fegyver, a többet elpusztítás igazságtévesztését.

És a szörnyű, mindent elpusztító háboru után most itt áll előttünk a másik, épp oly nagy szerencsétlenség: a béke. A győztes entente diktálta béke, amely a sok éves pusztítás, kínlás után, mint újabb vesztértes, sötét felhő lebeg mindannyiunk feje fölött. A béke, amelyet az örvöngők, a semmivel nem törődők, a semmit meg nem látók diktálnak nekünk, amely tovább kergeti a megkínzott népeket a végzet homályos, kifürkészhetetlen utain.

Nem hiányzik a bölcssek, a higgadtak, a világosan látók intő szava; az entente béke-diktátorai felé a világ minden tájáról el-elhat már egy-egy figyelmeztetés, egy-egy utalás a jövőre, mindarra, aminek munkájuk nyomán el kell következnie. Magukban, lelkük legbelsejében talán érzik ezt ők maguk is; mégis mennek tovább azon az uton, amelyre

ráléptek, építik tovább a pusztulásra ítélt művet, melynek felrakásába hozzákezdtek. Keresztül erőszakolják a békét, amely megnyugvás, lecsendesedés helyett csak újabb vihart jelent, amelynek minden sora új szenvedélyeket kelt fel, új és új elkeseredést vált ki milliók lelkében, új harci készülődések zajával tölti meg a levegőt.

Nincs ember a világon talán egy sem, aki ne tudná, ne látna ezt; mégis megy minden tovább, amint eddig ment. Elnyomnak egész népeket, hogy

mint az összeszorított rugók, folyton készülő energiával igyekezzenek visszanyerni a maguk normális helyzetét. Nyomorba, inségre döntenek egész népeket és nem akarják észrevenni, hogy ezzel elveszik a maguk életének békéjét, nyugalmit, lehetlenné teszik a maguk boldogulását is. Új remények félelmét szabadítják rá a világra, új, feszült várakozás izgalmával burkolják körül a lelkeket.

Az entente vezérei tovább hajszolják a kultur-népeket a romlás, a csőd, a bukás felé.

A Területvédelmi Liga tiltakozása a békeszerződés ellen

Raffay püspök tiltakozó beszéde

Budapesti tudósítónk jelenti: Ma délelőtt tartotta a *Magyarország Területi Épségének Védelmi Ligája ünnepélyes tiltakozó gyűlését* a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében.

Pontban tíz órakor nyitotta meg az ülést *Raffay Sándor* püspök, a Liga elnöke, óriási hatást keltett beszédével:

— A kocka eldőlt. Kimondták az ítéletet. A bosszu diktálta ezt. Kegyetlen és rövid: »Feszítsék meg!« És az ezer éves Magyarországot megfeszítették, varratlan ősi kötösét kegyetlenül darabokra tépték. Állunk a haza sírja előtt, tehetetlen indulattal feldult lelkünkben, friss könnyekkel síró szemünkben. Még fájnak az ostorcsapások, melyeket a világháboru, a bolsevizmus és a martalócok árulása reánk mértek. Most szétmarcangolják a véres testet, hogy a lelkünket is összetörjék.

A hazának azonban örök élete van. Nem könny és siránkozás, de vér és verejték tartja meg az életnek. Félre a könnyekkel, föl a fejekkel! *Mi ennek a békeszerződésnek sem igazságát, sem érvényességét el nem ismerjük! Isten és a világ előtt tiltakozunk és azt örök időkre semmisnek és érvénytelennek nyilvánítjuk. Ünnepélyesen tiltakozunk a magyar milliók nevében a békeszerződés elfogadása és aláírása ellen. Nekünk ezt a békét aláírunk nem szabad akkor sem, ha újabb megszállás szakadna reánk! Önmagunkat nem gyalázzhatjuk meg! Tudjunk inkább meghalni, mint becstelenné élni! Tiporjanak inkább el, mint megvessenek bennünket. Ragadjunk inkább fegyvert, de a*

gyalázatba önként nem dőlhetünk!

A püspök beszéde után óriási lelkesedéssel elfogadták az előterjesztett határozati javaslatot.

Úgy volt, hogy a Területvédelmi Liga mai tanácskozásán hozott határozatát a déli órákban a parlament kupolacsarnokában átnyújtják a nemzetgyűlés elnökének, ettől azonban elállottak; viszont a Liga tíz tagjából és a résztvevő egyesületek egy-egy tagjából álló küldöttség ma átnyújtja a határozatot *Horhy Miklós* kormányzóknak, a miniszterelnöknek és *Apponyi Albert* grófnak, a békedelegáció elnökének.

A főváros tiltakozása

A főváros tanácsának mai ülését *Bódy Tivadar* polgármester a békeszerződés ellen tiltakozó nyilatkozattal nyitotta meg.

Felhívás

Nyugállományú és rokkant tisztak az alezredesi és ennél alacsonyabb rendfokozatban levők közül — a honvédelmi miniszter ur folyó évi 8473/8. számú körrendelete értelmében — ideiglenes alkalmaztatásukat a debreczeni m. kir. katonai körletparancsnokságnál kérhetik.

1. A kérvényben feltüntetendő, hogy az illető a világháboru alatt hol és milyen beosztásban teljesített tényleges katonai szolgálatot;
2. hány effektív szolgálati éve van;
3. családi állapota;
4. hol és milyen beosztást önhajlana;
5. rang;
6. életkor;
7. mikor helyeztetett nyugállományba.

Az ily kérvények folyó hó 20-ig a hajdúvármegyei katonai parancsnokságnál (vármegyeháza) benyújtandók.

Szentgyörgyi ezredes s. k.,
vármegyei katonai parancsnok.

A választói névjegyzék összeírása

A városi hatóság a következő hirdetményt bocsátotta ki:

F. hó 12-én és 13-án minden 24 évét betöltött férfi és nő, továbbá minden férfi, aki 1918. évi november hó 1 előtt legalább 12 héten át a harctéren arcvonalbeli szolgálatot teljesített, bejelentő lapot tartozik kitölteni.

A háztulajdonosok (házbérlők) vagy ezek megbízottjai kötelesek a házban lakók részére szükséges bejelentő lapokat és a hozzátartozó gyűjtőívet az alább megjelölt helyeken f. hó 12-én szerdán és 13-án csütörtökön délelőtt 8—12-ig, délután 3—6-ig átvenni, a lakók közt való szétosztásáról és újra összeszedéséről gondoskodni. A kitöltött bejelentő lapokat és gyűjtőíveket f. hó 14-én pénteken és 15-én szombaton 8—12-ig és 3—6-ig tartoznak ugyancsak a háztulajdonosok vagy megbízottaik ugyanazonokon a helyeken visszaszolgáltatni.

Az esetleg fel nem használt vagy elrontott lapok és ívek is visszaadandók. A bejelentő lapok és a gyűjtő ív kitöltésére nézve a gyűjtő-ív hátlapján foglalt »jegyzetek« adnak kellő felvilágosítást.

Az utasításban megnevezett »házi-igazoló« a gyűjtőívnek csak az 1-ső rovatát (a nérvotát) tölti ki.

Az a háztulajdonos (házbérlő) és az a házi-igazoló, aki kötelezettségének pontosan nem tesz eleget, 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető.

A bejelentő lapok és gyűjtőívek átvétele a következő beosztás szerint történik:

Az I-ső kerületben: Tüzoltó-laktanya, Leány-utcai iskola, Eötvös-utcai iskola (46. szám), Csonka-utcai iskola, Csapó-kerti iskola.

A II. kerületben: Közellátási-hivatal (I. emelet 5. sz.), Városi tejjroda (Bethlen-u. 3. sz.), Ref. Főgymnásium (Péterfia-u.), Országos tanítói árvaház (Simonvi-ut).

A III. kerületben: Városi Adóhivatal (I. emelet 19. sz.), Jókai-utcai iskola (48. sz.), Mester-utcai iskola (22. sz.), Mester-utcai óvoda, kir. Gyermekek menhely, Városi szegényház (Kishegyesi-ut 40. sz.).

A IV. kerületben: Városi Munkaközvetítő hivatal (Miklós-u.), Ispótlá-utcai iskola, Sziv-utcai óvoda, Simonffy-utcai iskola, Fémipari szakiskola, Siketnémák Intézete, Fuvarozási-vállalat telepe.

Az V. kerületben: Ipariskola (Burgandia-u. 1. sz.), Városi adóhivatal (I. emelet 15. ajtó), Timár-u. óvoda (4. sz.), Iparkamara épülete, Homok-

kerti óvoda, Dohány-gyár, Légszuszogógyár.

A VI. kerületben: Rendőrségi palota (III. emelet 110. sz.), Kossuth-u. leányiskola, Pácsi-utcai iskola, D. M. K. E. épület, Kolonizációs iskola, Nyilas-telepi iskola.

Hogy a felsorolt összeíró helyeken mely utcák lakosai számára osztatnak ki bejelentő lapok, arra nézve az egyes közigazgatási kerületekben ki-függesztett utcai plakátok adnak felvilágosítást. — Az utcai plakátokat saját érdekében mindenki olvassa el, mert a bejelentés elmulasztása büntetést (elzárást) von maga után.

A Mezőség és Erdőség lakott helyein a tanyákon, a bejelentő lapokat és gyűjtő íveket a rendőrségi és erdőhivatali kézbesítők fogják szétosztani e hó 13-án és 14-én és ugyan-csak ők fogják összeszedni f. hó 15. és 16-án. — Szomszédos tanyák, amelyekben háromnál kevesebb lakás (család) van, közös házi igazolót vá-lasztanak. — A tanya tulajdonosok (tanyabérlők) amennyiben tanyájuk lakói f. hó 14-én estig nyomtatvá-nyokat nem kaptak volna, ezt a körülményt a városi adóhivatalnál (I. emelet 4. sz.) bejelentés terhe alatt jelenteni tartoznak.

A bejelentő lapot pontosan kell kitölteni és a vallomástevő köteles azt sajátkezűleg kiállítani és aláírni. Abonyt, aki írni, olvasni nem tud, vagy bármily okból nem képes, a bejelentő lapot más állíthatja ki. Ebben az esetben, a kiállító egyén a bejelentő lapot az ott megjelölt hely-en aláírni köteles.

A gyűjtőív hátlapján foglalt utasít-ás szerint választott házi igazoló a bejelentő lapot átvizsgálás után az utasításban foglaltak figyelembe vé-telével láttamozza, egyúttal a beje-lentő lapoknak a háztulajdonos vagy megbízottja által az összeíró bizto-s-hoz való hiánytalan beszolgáltatását ellenőrizheti.

A házi igazoló nem tévesztendő össze az utasításban említett igazoló-biztossal, aki alatt mindig az összeíró biztos értendő.

Debrecen, 1920 május hó 11-én.

Városi hatóság.

A bevonult gazdasági cselédek járandóságai

A polgármesteri hivatal a katonai szolgálatra bevonult gazdasági sze-gődményesek járandóságainak ügyé-ben a következőket közli az érdekel-t gazdaközönsséggel: A 6409—1919. M. E. számú kormányrendelet a cseléd-tartó gazdákra azt a kötelezettséget állapítja meg, hogy a 8 heti tényle-ges katonai szolgálatra behívott sze-gődményes gazdasági cselédek és mezőgazdasági ipari munkások já-randóságait, — minthogy szolgálati szerződésüket a katonai behívás nem szünteti meg, — nekik vagy család-tagjainak hiánytalanul ki kell szol-gáltatni.

Ha az illető 8 hétnél hosszabb ideig tartó katonai szolgálatra vonult be, családját a lakásból nem lehet kilakoltatni. Ha a gazdaság vitele szempontjából a lakásra feltétlenül szükség van, akkor az illető családját a birtokon más (egészséges és meg-felelő) lakásban kell elhelyezni.

A polgármester felhívja a gazdák figyelmét, hogy a katonai szolgálatra bevonult gazdasági cselédekkel és családjaikkal szemben ezenkívül is a legméltányosabban járjanak el és ha csak a gazdaság viszonyai meg-engedik, a bevonult gazdasági cselé-dek családját hagyják meg a tejszol-gáltatás, illetve tehéntartás, sertés és baromfitartás, föld és tűzifa járandó-ság élvezetében is. Ezt annál is könnyebben megtehetik az egyes gazdák, miután újabban csak a 22—25 éves hadköteleseket hívták be 8 hétnél hosszabb tartó katonai szol-gálatra, ezek közt pedig alig van családos ember s így az említett járandóságok kiszolgáltatása az egyes birtokosokra nagyobb és nehezen elviselhető terhet nem ró.

Azon érdekek jelentőségénél fogva melyek a nemzeti hadsereg műkö-déséhez fűződnek, a gazdaközönsség saját jól felfogott érdekében is szük-séges, hogy a legnagyobb méltányos-sággal járjanak el a bevonult családos alkalmazottak hozzátartozóival szem-ben úgy a szolgálati viszony ten-

tartása, mint az illetmények és járan-dóságok kiadása tekintetében. Ha ezen szolgáltatások a bevonulás időtartá-mára és lehetőleg 1 évre biztosítat-nának, ez a bevonultak körében a közérdek szempontjából kívánatos megnyugvást kell.

A csonka kerületek ügye a nemzetgyűlés előtt

A kiszgazdapárt a belügyminiszter javaslatára ellen

Budapest, május 12. A poli-tikai helyzetben súlyos bonyo-dalmat okozott a csonka kerü-letekben elrendelendő választá-sokról szóló törvényjavaslat. A nemzetgyűlés közjogi bizottsága azt javasolta a nemzetgyűlésnek, hogy ne tüsse napirendre a belügyminiszter javaslatát s a kiszgazdapárt is arra az állás-pontra helyezkedett, hogy a csonka kerületek képviselőinek nem kell magukat új választás-nak alávetni. A közjogi bizott-ság keresztény nemzeti egyesü-lés pártbeli kisebbsége a bizott-ság határozata ellen különvéle-ményt jelentett be. Minthogy az ellentétes álláspontokat nem lehetett összeegyeztetni, a két felfogás a nemzetgyűlésen is szembe került.

A nemzetgyűlés mai ülését Rakovszky István elnök dél-előlt 11 órakor nyitotta meg.

Az indítvány- és interpellá-ció-könyvek felolvasása után megkezdtek a csonka kerüle-tekben elrendelendő választá-sokról szóló törvényjavaslat tár-gyalását.

Rubinek István (kiszgazdapárti) előadó heterjesztette a közjogi bizottság jelentését, amely azt kívánja, hogy az összes csonka kerületekben megválasztott képviselőik mandátuma érvény-ben maradjon és ne rendelje-nek el új választásokat. Egy-szersmind a bizottság nevében indítványozta, hogy a javaslatot vegyék le a napirendről.

Mikóvénny Jenő a keresztény nemzeti egyesülés pártjának ne-vében ellenindítványt terjeszt elő, mely szerint ezekben a ke-rületekben új választást kell el-rendelni. Kérte, hogy tárgyalják le a javaslatot.

Dömötör Pál dr. belügyminisz-ter az új választás mellett fog-lalt állást és a javaslat tárgya-lását és megszavazását kérte.

Rubinek Gyula, tekintettel a rendkívül sürgős, fontos javas-latokra, amelyeket el kell in-tézni — így például a földbirtok-reform — kéri, hogy még ma döntsenek a csonka kerületek kérdésében és határozottan ra-gaszkodik a kiszgazdapárt állá-s-pontjához.

Gaal Gaszton (kiszgazdapárti) pártja nevében állást foglal a belügyminiszter javaslata és magyarázata ellen s az előadó javaslatát pártolja.

Ferdinándy Gyula igazságügy-miniszter a kiszgazdapárt állá-s-pontját védi. Közvetítő indít-ványt tesz, amely szerint a csonka kerületek mandátumai

maradjanak meg és ugyanezen kerületek felszabadult részei új képviselőt válasszanak. (El-lentmondás a keresztény nem-zeti egyesülés pártján.)

Elnök a vitát megszakítja és bejelenti, hogy harminc képv-i-selő az üléseknek egy órával való meghosszabbítását kérte. Az indítvány fölött a legköze-lebbi ülésen fognak szavazni.

A legközelebbi ülést péntekre tüzték ki és áttértek az inter-pellációkra.

A keresztény egyesü-lés pártja az új választásokért.

Az Est jelentése szerint a ke-resztény nemzeti egyesülés pártja tegnap este kimondta, hogy ragaszkodik a belügym-i-niszter javaslatának eredeti szö-vegéhez és mindenképen kitart a bizottságban bejelentett ki-sebbségi különvélemény mel-lett. A helyzetet még bonyolul-tabbá teszi az a körülmény, hogy a kiszgazdapárt ragaszkod-ik a választásoknak június 13-án való megtartásához, ez pedig csak úgy válik lehetővé, ha a Ház ma végez a törvény-javaslatlalt. Ezért kérte Rubinek miniszter, hogy még ma dönt-senek a kérdésben.

A kormány ma délen je-lentést tett Horthy Miklós kor-mányszónak a politikai hely-zetről.

„Egy nap a hazáért”

A rendező bizottság elszámolása

Az „Egy nap a hazáért” ak-ció rendező bizottsága Szomjas Gusztáv kormánybiztos-főispán el-nöklete alatt kedden délelőlt tartotta meg elszámoló ülését a városháza tanácstermében. A rendező bizottság tagjai közül Dicsőfi József dr., Lin-denberger János dr., Sass Béláné, Somossy László, Peczkó Ernő dr., Rákóczy Mihály, Sztankay Béla, Tü-dős Kálmán és még többen a város előkelőségei közül voltak jelen az el-számolásnál.

Csűrös Ferenc dr. közművelő-dési tanácsnok, aki a gyűjtési akciót megszervezte s mindvégig irányi-totta, előadói jelentésében részlete-sen beszámolt az egész akció lefo-lyásáról és eredményéről. A meg-szervezéshez mindössze négy nap áll-tott rendelkezésre, a március 31-iki gyűjtés, mégis olyan szép eredményt mutathat fel, amilyenre még nem volt példa Debreczenben. A végleges számolás eredménye ugyanis 453,869 kor. 79 fillér volt s így Debreczen város áldozatkész közönssége majd-nem fél milliót hozott össze egy nap alatt a területvédelem céljaira. Az egybegyűlt pénzt Szomjas Gusztáv főispán és Márk Endre polgármester fővárosi utjuk alkalmá-val — amint ezt annak idején meg-irtuk — már át is adták az országos akció központi pénztárának, ahol azt

az értesítést nyerték, hogy Debre-zen az adakozásban vezet az összes vidéki városok között.

A bizottság a pénztári albizottsá-g-nak, mely Somossy László elnök-lete alatt az elszámolás fáradságos munkáját nagy buzgósággal végezte, köszönetet mondott. Ugyazintén kö-szönetet szavazott mindazon társa-társadalmi egyesületeknek (nőegyle-tek, az egyetemi ifjuságnak és a hi-vataloknak (márv. üzletvezetőség, ál-lamrendőrség, városi adóhivatal, nép-jóléti hivatal, lisztiroda stb.), melyek a gyűjtés szervezésében hazafias tett-készséggel közreműködtek.

Dicsőfi József felszólalása után, aki lelkes szavakkal mutatott rá, hogy az annyit ócsárolt Debrecen mily tényleg tanúbizonyságot adta a gyűj-tési eredménnyel hazafias áldozat-készségének. Szomjas Gusztáv fő-ispán a maga részéről is kifejezte elismerését és köszönetét a gyűjtés fáradságos munkájában résztvevők-nek és vezetőknek.

Ferfi fehérneműeket

mérték szerint a legszebben készít
Berman Nándor, Hatvan-u. 31.

Sok millió ajándék

a debreceni múzeumnak

Egy külföldi műgyűjtő Debrecenért

Haller István vallás- és köz-oktatásügyi miniszter vasárnapi beszédében már említette, hogy Debrecen város egy külföldi műgyűjtő részéről óriási értékű ajándékokban részesül. Erre vo-natkozólag Márk Endre udvari tanácsos polgármester is táv-iratot kapott Budapestről, hogy egy külföldi nagy műgyűjtő, aki a magyarság iránti rokonszenvének tettel akar kifejezést adni, sok milliót érő műgyűj-teményét Debrecennek ajándé-kozza. A táviratot Nagy József polgári iskolai tanár, a debre-ceni városi múzeum képtárának őre küldte, aki a napokban hiva-talos ügyben Budapestet járt. A táviratból, amelyet itt közlünk, kitűnik, hogy az értesülés föl-tétlenül megbízható helyről származik. A távirat így szól:

Márk, polgármester

Debrecen.

Illetékes egyéntől nyert értesülés alapján örömmel köz-löm Méltóságoddal, hogy egy külföldi és külföldön élő ma-gyarbarát nagy műgyűjtő sok millió értékű nagybecsű gyűj-teményét városunknak szán-dékozik adományozni. Szóval többet, Nagy, képtárör.

Nagy József tanár egyébként már hazaérkezett Debrecenbe és személyesen is megerősítette az örvendetes hírt. A legköze-lebbi tanácsulésen részletesen beszámol a nagyjelentőségű ado-mányról, amely ugy kulturális, mint anyagi szempontból nagy-értékű gazdagodást jelent a deb-re-ceni városi múzeum részére.

Újabban érkezett

gyapjuszövetekben

nagy választék a

Feldheim Testvérek

kizárólagos posztóáruházában

Király-utca 4. szám.

Riz-Abadie és Club-Specialité

Kész leánykaruhák és kabátok

cigaretta papirok, Pax-hüvelyek, író-, csomagoló-, rajz- és nyomdapapirok, iskolai és rajzszerek

állandóan raktáron csak Földesi és Társa cégnél, Csapó-utca 16. szám.

elsőrangú kivitelekben kaphatók
Fazekasné nődivattermőben
KÖNYV 20. szám.

Berz

Két rő-tunk be-az olvas-sorban e szonet-nyelv-mű-ködjene-lis, mert hatatlan-észöli és-jeszti. V-ke-lhet be-készült s-Tóth Ar-Tóth An-punknak-aki rajon-vel előt-és aki e-és műfor-van, hog-gethetik-hogy De-nele ezu-koszoruk-konaját-Arpádja

Két szo

Zord ének-Alélt idő-k-Az ős ma-Setét oron

Vulkánszi-S villám-Értő tanu-S hallom

Es reszke-Estéid ke-Készítéd le

S szalgái-A bus ma-Magányod

S Vitézem-Vitéze, vé-Ki kőszafa-S a gráciá

Am, bus

Lelked sz-Borából u-Halk ver

Oh látlak-Már láz g-Lárvája h

S még gö-Szemedbe

S kezéd la

A »M-portja k-katonai-nöklete-törtökör-meg ala-háza kö

A nyu-gyűlésen-uton ké

Izlés

és le-SCHIL

Saját

Berzsenyi és Csokonai

Két rövid költeményt mutatunk be lapunk mai számában az olvasóknak. Bemutatjuk első-sorban azért, hogy az olvasók e szonettek tökéletes vers- és nyelvművészetében gyönyörködjenek, de bemutatjuk azért is, mert a másik költemény halhatatlan költőjét, *Csokonait* dicsőíti és így az ő kultuszát terjeszti. Végül közelebbről érdekelhet bennünket e két remekbe készült szonett, mert szerzőjük, *Tóth Árpád*, városunk szülötte, *Tóth András* szobrász fia, lapunknak kedvelt dolgozótársa, aki rajongással csüng száz évvel előtti elődjén, *Csokonain* és aki eredeti költeményeivel és műfordításaival azon az uton van, hogy méltán együtt emlegethetik majd *Csokonai*val és hogy Debreczen irodalomtörténete ezuttal joggal fonhatja egy koszoruba a XIX. század *Csokonaiját* és XX. század *Tóth Árpád*ait.

Két szonett, régi költőkhöz.

I.

BERZSENYI.

Zord énekes, borongva ünnepelek.
Alélt idők felém rémlő kolossa.
Az ő magyar síkságon antik Ossa,
Setét orom, kin szíttya bu a felleg.

Vulkánszived nehéz lávája ellep
S villámaid tüzétől csillagogva
Értő tanul a halk utód kobozza
S hallom zihálni sziklatömbű melled!

És reszketőn idézem régi, fáradt
Estéid kedvét, migcsöndben borozván
Készítéd lelked szebb korba szállni el.

S szolgálid felve és juházva vártak:
A bus magyar szók, sok kevély
[oroszlán,
Magányod vén barlangján, Dániel!

II.

CSOKONAI.

S Vitézem, oh te nem voltál a zordság
Vitéze, vén diák csak, kávinista.
Ki kőszafarsang vig kulacsát itta
S a gráciák kezébe tette sorsát.

Ám, bus homok szent venyigéje,
[hordád
Lelked selid fűrtjét és drága, ritka
Borából új fájdalomt méla titka
Halk verseinkbe dus izekkel forrt át.

Oh látlak; lomha árnya nőtt a fáknak,
Már lát gyötört s a rózsás gráciáknak
Lárvája hullt és párka-arcá lett.

S még görnyedél egy édes rim felett,
Szemedben végső fény gyult, hunyó
[csillám,
S kezéd lassan, reszketve írta: Lillám!

Tóth Árpád.

Felhívás.

A »MOVE« debreceni csoportja Hegedüs Pál tábornok katonai körletparancsnok ur elnöklété alatt f. hó 13-án, csütörtökön délelőtt 9 órakor tartja meg alakuló gyűlését a városháza közgyűlési termében.

A nyugállományú tisztet a gyűlésen való megjelenésre ez uton kérem fel.

Keill ezredes,
térparancsnok.

Izléses női kalapok

200 K feljebb
és leánykalapok kaphatók
SCHIMMER MORNE Piac-
utca 2.

Vásároljunk szeretet-bélyegeket

A Menekülteket Védő Szövetség felhívása

József királyi herceg Ő fensége fővédnöksége alatt álló *Menekülteket Védő Szövetség* nagy arányú mozgalmat indított vármegyénkben és városunkban a több százezernyi menekült felszervezésére. Ebben az akcióban minden magyar embernek, aki becsületesen és hazafiasan gondolkodik, tőle telhetőleg részt kell vennie.

A szövetség *szeretet-bélyegeket* bocsájtott ki, egyrészt azért, hogy ezáltal az aprópénz hiányon könnyítsen, másrészt pedig hogy a bélyegek forgalomba hozatalával lehetővé tegye mindenkinél a segítő munkában való részvételt.

Felhívjuk tehát a vármegye és a város összes kereskedőit, iparosait és üzleti érdekeltsegeit, hogy a szövetség kiküldöttéit fogadják szívesen és a szeretet-bélyegekből forgalmuknak és vagyoni viszonyaiknak megfelelő mennyiséget átvenni szíveskedjenek. Felkérjük a vásárló közönséget is, hogy vásárlásai alkalmával ne utasítsák el a kereskedők által pár fillér értékben visszaadott szeretet-bélyegeket, sőt egyenesen kérjék azokat.

Bizunk abban, hogy vármegyénk és városunk közönségében a menekült testvéreink nem fognak csalatkozni.

Szomjas Gusztáv főispán, kormánybiztos, *Márk Endre* polgármester, *Pákozdy Sándor* alispán, *Baltazár Dezső* dr. ref. püspök, *Lindenberger János* dr. prépost-plébános, *Materny Lajos* ev. főesperes, *Papp Gyula* gör. kath. lelkes, *Krausz Vilmos* főrabbi, *Szentkirályi Tivadar* a ker. és iparkamara elnöke, *Kardos László* keresk. társulat elnöke, *Dávidházy Kálmán* ipartestület elnöke, *Gerstner Kálmán* fűszer kiskeresk. egyesületének elnöke.

Hirdetmény.

A nemzeti hadseregnek nagyobb számu hátszó-felszerelésre (lovagló szerszám) van szüksége, miért is felhívja mindazon tényleges, szolgálaton kívüli tartalékos és népfelkelő tisztet, akiknek felesleges hátszó felszerelésük van, hogy azt ártéris mellett ajánlja fel a nemzeti hadseregnek. Egy teljesen jó állapotban levő (nem új) felszerelés térítési összege 3000 korona. Hiányos vagy erősen használt felszerelésért megfelelően kisebb összeget, új (használatlan) felszerelésért pedig még egyharmad felárat fizetnek. A felszereléseket Budapesten a 11. számú vonat-szertárban minden kedden és pénteken délelőtt 8 órától 12 óráig veszik át. Vidéken az illető körletparancsnokságnál kell azokat beszoálltatni, ahol az átvett cikkek után a térítést azonnal kifizetik. Kivánatos lenne minnél több hátszó-felszerelés beszoálltatása, mindamellert felhívja a honvédelmi minisztérium a tisztet, hogy

csakis felesleges készleteiket ajánlják fel, mert a lovasított tisztet és tisztjelöltet, bármilyen szolgálati beosztásba kerülnek is, nyergekkel nem fogják ellátni.

Elítelt betörők és orgazdák

Körülbelül másfél évvel ezelőtt rövid időn belül igen sok betörés történt Debreczenben. Egymásután fosztottak ki különböző üzleteket, magánlakásokat és egyéb helyiségeket és a betörők mindenütt nagy értékű holmit vittek el. A rendőrség sokáig kutatott a tettesek után és végre sikerült megállapítani, hogy a betöréseket egy *Stefán Jakab* nevű többszörösen rovtomultu betörő követte el, *Pálffy Sándor* rokkant katona segítségével.

Mire a nyomozás eredménnyel járt, *Stefán Jakab* már elűnt Debreczenből és nem is sikerült őt kézrekeríteni. *Pálffy Sándor* azonban több orgazdával együtt a rendőrség letartóztatta, valamennyien hosszabb ideig vizsgálati fogságban voltak.

A betörők és orgazdák felett ma itélkezett a debreczeni törvényszék, *Bényei Gyula* dr. törvényszéki tanácselnök elnöklésével. Az orgazdasággal vádlottak valamennyien asszonyok, a tárgyaláson nem jelentek meg, mire a törvényszék valamennyiüket elővezettette. A vádlottak *Pálffy Sándor*, *Pálffy Sándorné*, *Szabó Józsefné*, *Csillag Andrásné*, *Horváth Lajosné*, özv. *Erdős Jánosné* és *Pálffy Lászlóné*. A tárgyalás folyamán *Pálffy Sándorra* számos betörésben való részvétel bizonyult rá. *Stefán Jakab*bal együtt ők fosztották ki a *Deutscher Albert* és fia cég üzletét, ahonnan nagymennyiségű fűszerárut vittek el; a *Jancsó Testvérek* asztalos műhelyéből mintegy 20 méter hosszú gépszíjat vittek el, betörték a *Ladányi és társa*-féle fegyverkereskedésbe is, ahonnan borotvákat, késeket, fegyvereket loptak. Ezenkívül elkövettek még tizenkét-tizenhárom betörést; az ellopott áruk felsorolása is több gépirásos oldalra terjed, értékük több százezer korona.

A törvényszék *Pálffy Sándort* lopás és orgazdaság büntetéseért másfél évi börtönrre ítélte, amelyből 7 hónapot az elszünetelt vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette. *Csillag Andrásnét* orgazdasággért 1 évi börtönrre ítélte a törvényszék, ebből 11 hónapot a vizsgálati fogsággal már kitöltött. *Pálffy Sándornét* és özv. *Erdős Jánosnét* 3 hónapi fogházra, *Pálffy Lászlónét* 1 hónapi fogházra itélték orgazdasággért, *Horváth Jánosnét* és *Szabó Józsefnét* pedig tulajdon elleni kihágásért 100-100 korona pénzbüntetést kapott. Az elítéltek nagyobb részét fölébbezték az ítélet ellen.

Gondolj az otthontalanná lett, szülőföldjükről elűzött menekültekre!

Hirdetmény.

Azt tapasztaltam, hogy a nagyközönség körében még mindig meg lehetős tájékozatlanság uralkodik abban a tekintetben, hogy az előző magyar kormánynak az 1920. évi 1. t. c. 10. §-sa által is jóváhagyott rendeletei alapján tényleges katonai szolgálatra igénybe vett 1898-1899. születésű évfolyambeli hadkötelesek szolgálata mennyi időre fog terjedni. Abból a körülményből, hogy az ezelőnél idősebb évfolyambeliek csak 8 heti tényleges katonai szolgálatra hívtak be, igen sokan azt látszanak következtetni, hogy a fiatalabb évfolyambeli hadkötelesek szolgálata ideje sem fogja a 8 hetet meghaladni.

Felmerült kételyek eloszlatása és a közönség tájékoztatása végett közlöm, hogy az 1898-1899. évi születésű hadkötelesek nem 8 hétre terjedő, hanem huzamosabb tényleges katonai szolgálatra vétetik igénybe, tényleges szolgálatauk időtartama azonban az 1 évet előreláthatólag nem fogja meghaladni.

Meglehető tájékozatlanság uralkodik a mezőgazdasági és családfenn-

tartói kedvezmények érvényesülése, illetőleg az ezek alapján való tartós szabadságolások tényleges végrehajtása tekintetében is, nevezetesen az a téves felfogás van elterjedve, hogy a kedvezményre való igényjogosultság elismerése szükségképen maga után vonja a tartós szabadságolás tényleges végrehajtását is.

Ezért közlöm azt is, hogy a mezőgazdasági és családfenntartói szempontokból való tartós szabadságolás, ha a kedvezményre való jogosultság meg is állapított, a jelenlegi rendkívüli viszonyok következtében csak akkor hajtható tényleg végre, ha a csapatok állomány viszonyai ezt megengedik.

Budapest, 1920. évi április hó 20-án.
Soós s. k.,
honvédelmi miniszter.

Átnyujtották a török békefeltételeket

Genf, máj. 12. Párisi távirat jelenti: A legfelsőbb tanács hétfőn délután 4 órakor összeült, mire a megszokott szertartások között megjelent a török békeküldöttség. *Millerand* elnök rövid beszéd kíséretében átnyujtotta a török békefeltételeket. Száraz, szinte rideg hangon tudatta *Millerand*, hogy a szövetségesek egy hónapi határidőt engednek a török megbízottaknak ellenvetéseik irásos benyújtására.

Vegyetek menekült-bélyegeket!

A debreceni székelyek tiltakozása a békefeltételek aláírása ellen

Az első propaganda-előadás

Kedden délután 6 órakor tartotta a Debreceni Székely Társaság az első propaganda-előadását, mely egyuttal tiltakozás is volt a békefeltételek aláírása ellen. A vármegyéhez zsufo-lásig megtelt a legelőkelőbb közönséggel.

Darkó Jenő dr. egyetemi tanár, elnök rövid bevezetés után előterjesztette az értekezlet által elfogadott határozati javaslatot, mely erélyes hangon tiltakozik a békefeltételek aláírása ellen. A közönség nagy lelkesedéssel fogadta a javaslatot és kimondta, hogy felterjeszti a kormányzó öfömléttségéhez, a kormányhoz, nemzetgyűléshez és a béke delegáció elnökéhez.

Ezután »A székelység helyzete a multban és a jelenben« című előadását tartotta meg, amelyben behatóan foglalkozott a székelység történetével, a legregibb időtől a mai napig. Rámutatott arra, hogy a székelység szomorú helyzetbe jutásának és az oláhság elhatalmasodásának oka az, hogy megszűntették a székelység kiváltságos helyzetét és vele szemben előnyben részesítették és dédelgették a nemzetiségeket. Rámutatott arra, hogy Magyarország legerősebb védbástyája a székelység és épp ezért létérdeke a magyarságnak, hogy minden eszközzel erősítse azt a bástyát, amely magára hagyatva most is a legelszántabb küzdelmet vívja.

Végvári költészetét *Pap Károly* dr. egyetemi tanár ismer-

Saját készítésű cipők

cipők

legjobb kivitelben és legolcsóbban beszerezhető készen és méret után

Grünwald cipőüzem
SAS-UTCA 4.

Kölcsönös-segélyző épület.

lette és utána dr. Winklerné Retleghy Margit szavalta el a Végyári három költeményét, igen nagy hatással és igazi művészettel.

A következő előadás 14-én, pénteken délután 6 órakor lesz a vármegyeház dísztermében. Előadást tart Kovács József dr. az Erdélyi Menekültügyi Kirendeltség miniszteri biztosa »Mít jelent Erdély gazdaságilag Magyarországra« címmel. Szavalt Morvay Károly, a vasi gyalogezred hadnagya. Utána zene-számok következnek.

HIREK.

Lapunk legközelebbi száma az áldozó csütörtöki ünnep miatt szombaton reggel jelenik meg.

Áldozócsütörtöki istentiszteletek
A református templomban áldozócsütörtökön prédikálnak: a Nagytemplomban délelőtt Mezey Béla s.-lelkész, délután Vajda László s.-lelkész, a Kistemplomban: d. e. Csányi Benjámin egyetemi tanár, d. u. Nagy Jenő s.-lelkész, a Kossuth-utcai templomban d. e. Uray Sándor lelkész, d. u. Nagy István s.-lelkész, az Arpad-téri templomban d. e. Almásy Márton s.-lelkész, d. u. Almásy Márton s.-lelkész, az Ispóty-templomban Kalmár Dániel s.-lelkész, d. u. Kalmár Dániel s.-lelkész, a homokerti imaházban d. e. Molnár Ferenc vallásosító lelkész. Áldozócsütörtökön délután 3 órakor a Kossuth-utcai templomban a vasárnapi iskolások ünnepélye lesz. Délután 5 órakor vallásos estély.

A körletparancsnok fogadó-napjai. Hegedüs Pál tábornok, katonai körletparancsnok fogadó-napjai egyházi és polgári hatóságok és magán-egyének részére: hétfő, szerda, péntek délelőtt 11 órától 12 óráig. A meghatározott fogadói időn kívül Hegedüs Pál tábornok senkít meg fogad.

Az oltóanyag-akció részére orbánc és lépfene elleni, Pasteur metódusa szerint készült I-II. erős-gő — aktív immunizáló oltóanyag megérkezett. A szer romlandóságára való tekintettel kérem az érdekelteket, hogy azt sürgősen igénybe vegyék. Az oltóanyag a vágóhidon átvethető.

Than Gyula gyászsa. Than Gyula kollégánkat, a Debreczeni Ujság felelős szerkesztőjét, súlyos és fájdalmas vesztéséig érte: szépséges, kedves kisleánya, Than Irénke, aki a Svetits-intézet kitűnő, szeretett növendéke volt, négy hónapi betegeskedés után, szerdán reggel örökálmorra hunyta le szemét, életének 15-ik évében. Temetése holnapután, pénteken délelőtt 10 órakor lesz a Széchenyi-ut 7. sz. alatt levő nyaralóból, ahonnan a róm. kath. templomba viszik s az ott megtartandó gyászmise után a Szent Anna-utcai róm. kath. temetőben helyezik örök nyugalomra az elhunytat.

Tisztázzák a barakkok eladásának ügyét. A honvédelmi minisztérium arról értesítette a várost, hogy a debreceni barakkok eladása és az így keletkezett vitás jogviszonyok tisztázására egy bizottságot küldött ki, amelybe a város képviselőit is meghívta. A bizottság május 17-én kezdi

meg tárgyalásait. A tanács a legközelebbi ülésén küldi ki a bizottságba képviselőit.

A dohánytermelési engedélyek. A polgármester ezúton hozza az érdekeltek tudomására, hogy a saját használatra való dohánytermelés bejelentési határidejét május hó 15-ig meghosszabbítják. Aki tehát saját használatára dohányt akar természetesen, az jelentse be ezt a hivatalos órák alatt a polgármesteri hivatalban.

Lehet savanyú káposztát vásárolni. A közlelmezési minisztérium táviratilag tudatta Márk Endre udvari tanácsos polgármesterrel, hogy az állami tulajdonban lévő demecseri gazdaságban előállított, savanyított káposzta, amelyet kellően földolgoztak s így az emberi táplálkozás céljára föltétlenül alkalmassá tettek, — nagyobb mennyiségben áll rendelkezésre. Az értesítés alapján a polgármesteri hivatal közli a lakossággal, hogy aki savanyított káposztát akar vásárolni, jelentse be ezirányú igényét a közlelmezési ügyosztálynál. A káposzta ára kilónként Debreczenben 1 K 50 fill. A hordókért literenként 4 korona betétet kell fizetni.

A közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleménye: Tudatjuk tagjainkkal, hogy folyó hó 14-én péntektől kezdve kedvezményes áru listát, szalonnát és cukrot fogunk kiosztani a szabályszerűen kiállított ideiglenes igazolványok megfelelő számú szelvényei ellenében. Kérjük a testületi megbízott urakat, hogy a fent írt árukat lehetőleg testületenként együttesen sziveskedjenek elvitetni kimutatás betérjesztése mellett. Péntektől kezdve zöld főzelék-félet is fogunk árusítani, folyó hó 14., 15., 17. és 18-án egyéb áru kiosztása a torlódás kikerülése céljából szünetelni fog.

A tolvaj házvezetőnő. Dr. Winkler Jenő Kossuth-utca 20. sz. alatt lakó fogorvos észrevette, hogy lakásából nap-nap után tűnnek el egyes értékes tárgyak. A fogorvos házvezetőnőjére, özvegy Guba Istvánné gyanakodott, miután azonban abban az időben román katonák is voltak a házban, a dolog nem látszott biztosnak és ezért nem tettek följelentést. A házvezetőnő röviddel ezután eltávozott a fogorvostól. A legutóbbi napokban a fogorvosnak egy ismerőse valami ügyben özvegy Guba Istvánnénál járt és ott több, dr. Winkler tulajdonát képező tárgyat látott. A fogorvos erre följelentést tett volt házvezetőnője ellen a rendőrségnek. A lopott tárgyakat, amelyeknek értéke több ezer korona, megtalálták nála, az asszony ellen a rendőrség megindította az eljárást.

A közeledő pünkösdünnepre való tekintettel kérjük a n. é. hölgyeket, kiknek szalma és tagál kalapja már nálunk van, hogy a modellek kiválasztása céljából mielőbb befáradni sziveskedjenek, hogy a kalapokat az ünnepig módunkban legyen elkészíteni.

Egyben tudatjuk, hogy a hét végéig átfőrtől átadott női s férfi kalapok az ünnepig elkészítettek. Kalapüzem, Piac-u 9. sz.

Most jelent meg a lakbéremelésre vonatkozó legújabb rendelet dr. Buczy Ferencz ügyvéd, volt lakáshivatali előadó magyarázataival és jegyzeteivel ellátva. Ara 6 kor. 60 fill. Kapható: Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében, Piac-utca 34. és az összes könyvkereskedésekben.

Férfi fehérneműek és puha galérok minden színben Frank Imrénél, Piac-utca 43.

Végh Gyula szücs elsörangú modern és legnagyobb molykár elleni biztosító és megóvó beraktározási vállalata (saját ház) Debreczen, Piac-utca 4.

Legfinomabb gyapjuszövetek Kupfer és társánál Kistemplom-bazár.

A Debreczeni Faipar r.-t részre és gipszre előjegyzéseket elfogad maximális áron.

Verner divatházba érkeztek újabb nyári szövetek, selymek, batiszok, grenadinok, ruhavásznak és egyéb újdonságok. Híarisnyák minden színben.

Szalmaakalpok férfiak, fluk és leánykák részére nagy választékban Frank Imrénél, Piac-u. 43.

Barbusse, Világosság. A világhírű francia író legújabb szenzációs regénye. Ara 28.60. Kapható Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében.

Vilamos szakmába vágó legkomplikáltabb munkákat készít és javít Földvári elektrotechnikai gyára Széchenyi-utca 55.

Nyers selyem opál és etamin blousok, Komlós divatházban megyeház mellett.

Molykár ellen és nyári megórzési vállalatokat Széchenyi-utca 40. szám alá helyeztem át. Elvállalok mindenféle szörme és téli ruhákat megóvásra. Adler szücs, Széchenyi-utca 40.

Piros Béla lakatos műhelye Péterfia-u. 32. szám.

Belvárosi szanatórium Röntgen laboratoriuma működésben van nap-pal is délután 3—5-ig.

Legrosszabb nyakkendőit is újja alakítják Péterfia-utca 53. sz., az udvarban balra.

SZÍNHÁZ.

Csokonai-színház.

Csütörtök: Ivánffy Jenő vendégjátékával Velencei kalmár, színmű. Péntek: Ivánffy Jenő vendégjátékával Tartuffe, vígjáték. Szombat: A Magyar, drámai költemény. Vasárnap délután: Tolvaj, színmű. Este: Aranyember, dráma.

A színházi iroda hírei. Ivánffy Jenő a Csokonai-színházban. Ma vendég szerepel Ivánffy Jenő, a Nemzeti színház örökös tagja a Csokonai-színházban. A Nemzeti színház nagynevű művésze, aki a külföldön díszes érdemlel szolgálatakat tett a magyar kulturának s akinek művészete az országon kívül is ismert, egyik legjobb szerepét játssza el a Velencei kalmár színműben, a Shylock zsidót. A színházi iroda első híradására ostrom alá került a pénztár, bizonyosságul annak, hogy a debreceni közönség a klasszikus művészet mesterét örömmel látja vendégül a Csokonai-színházban. Ivánffy holnap, pénteken, Molière vígjátékában a címszerepet játssza el.

Színházi szenzáció lesz Pekár Gyula államtitkár drámai költeménye »A magyar«, mely szombaton kerül bemutatásra. — A Bihar-színháziskola növendékeinek vizsgáló előadása hétfőn, május 17-én lesz. Színre kerül a Dolovai nábob leánya színmű. — Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal, fél 5 órai kezdettel, Bernstein nagyhatású színműve, a Tolvaj kerül színre.

Ma, áldozó csütörtökön, az Apollo, Uránia és Arany Bika moziban négy előadás 3, 5, 7 és 9 órai kezdettel.

Miss American III. Ma csütörtökön mutatja be az Uránia e grandiosus film harmadik részét »Az égő város«-t négy előadásban, 3, 5, 7 és 9 órakor. Jegylovétel délelőtt 10—12-ig. pénztárnyitás délután 2 órakor.

Az Apollo mai szenzációja Heltai Jenő »A 111-es« című regénye, amely hallatlanul érdekesítő mesés-zövesben egy japán bűvész életét adja, a főszerepet Rajnai Gábor játssza. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

A nők rabszolgái, tragédia 5 felvonásban. Megdöbbentő színekkel festi ez az erősen realiztikus színekkel megrajzolt dráma a modern nagyvárosok gazdag, elkényeztetett leányainak gondolatvilágát, amely nem ismer magasabb célt, mint az élvezetek és gyönyörök hajszolását. Bemutatja az Arany Bika mozi. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

SPORT.

A DTE. atletikai versenye. A Debreceni Tornaegyesület csütörtökön délután fél 4 órai kezdettel tartja atletikai versenyt a nagyerdei sporttérén. A verseny minden egyes száma előnyverseny, úgy, hogy mindenkinek egyformán van esélye győzelemre, de Vízely Kálmán a 800 és 3000 méteres síkfutásban, Urbanovits Károly a helyből magas- és helyből távolugrásban, Hadházy Dezső a rudugrásban okvetlen megjavítják a kerületi rekordot. Kirchhoffer Kálmán dr. a súlydobás és diszkoszvetésben, Gyarmathy Miklós a 200 méteres, Balogh Ferencz a 100 méteres síkfutásban, Thorma Lajos a magasugrásban, József József a hosszútáv futásban, Balla Zoltán, Mihalovits Jenő és Toldy István a gerelyvetésben; Papp Sándor a 400 méteres síkfutásban érdekes küzdelmet fognak vívni ellenfeleikkel.

Bajnoki döntő mérkőzés. Áldozócsütörtökön délután fél 6 órai kezdettel fogja a két vasutas csapat, a DMTK és DVSC mérkőzését a DKASE pályán tartani. A mérkőzés iránt máris igen nagy az érdeklődés. A két csapat legjobb tudásával indul a küzdelemben, mivel mindketten tudják, hogy a győztes a bajnokság jogos igényelője lesz. Megelőzőleg 4 órakor az Ib. csapatok a szövetségi díjért játszanak. Az első csapatok mérkőzését budapesti bíró vezeti.

győri Farkas Béláné Hegedüs Margit m. kir. örnagy neje és Hegedüs Béla ügyvéd az összes rokonság nevében mélyesleges fájdalommal tudatjuk, hogy forrón szeretett jó apánk

Hegedüs István

ny. kir. ítélőtáblai bíró a Ferencz József rend tiszti keresztjének tulajdonosa, a debreceni kir. járásbíró volt vezető bírja, köz- és váltó ügyvéd fíradhatatlan munkás életének 72-ik, bus özvegyesége 9. évében három heti súlyos szenvedés után folyó hó 12-én d. u. fél 2 órakor csöndben elhunyt. Kedves halottunk földi részeit folyó hó 14-én d. u. 4 órakor fogjuk a Csapó-utca 26. számú gyászhatól a református egyház szertartásai szerint tartandó ima után a Kossuth-utcai temetőben felejtethetlen drága jó édes anyánk mellé örök nyugalomra helyezni.

Emlékét hálás kegyelettel őrizzük!
Áldás leupje be drága porait!

A püspök atyafisága

— Regény. —

Írta: IVÁNYI ÖDÖN. (81)

Kanut — meglepetését alig titkolhatta. Első eset, hogy kölcsönző rokon pénzt hoz neki vissza. Átvette az összeget s látta, hogy Fülöp tárcája duzzad a sok pénztől. Honnan van ennek ily tengersok pénze? ... Ez a kérdés látszott meg az arcán.

Fülöp a ki nem mondott kérdést sem hagyhatta válasz nélkül:

— Kártya-nyereség. Tegnap és ma éjjel a kaszinó jól fi-

Dr. Hegedüsne gyermekdivatházába a legszebb újdonságok, mindenféle gyermekruházati cikkekben SIMONFFY-UTCA 2. SZ. megérkeztek

tett... Azzal ásitozni kezdett, mint aki magát rég ki nem aludta.

Kanut megdöbbenve nézett rokonára. A reggeli lapok egy szenzációs hírére gondolt. A gentry-körök egy ismert alakja, egy fiatal sportman mára virradóra szíven lötte magát, miután előbb elkártyázta nővére hozományát, kinek esküvője az napra volt kitzúve. Az öngyilkos a kaszinó legszenvedélyesebb játékosai közül való volt... Kanutnak ez az eset ötlött eszébe.

— Kitől nyerted? Talán csak nem...

Fülöp elértette, mire céloz a rokon. Egykedvűen vállalt vont.

— De igen, attól... Hát aztán?

Kanut elhalványodva hátrált meg előle. Rokonának kegyetlen hidegsége, megátalkodott nyugalma felháborította. Kivette tárcájából az imént átvett pénzt és oly gyorsan adta vissza, mintha égetné ujjait.

— Nem kell. Vedd vissza. Vér és átok van rajta. Fülöp, ezt a pénzt nem szabad megtartanod. Add vissza a leánynak.

— Kérlek, ne romantizálj.

Azt hiszed, ha én veszték s én lövöm agyon magamat, nem táncolt volna ő ma a huga lakodalman és nem csipte volna le magát a pezsgőből, amit azon a pénzen vett, amin az én vérem száradt. Egyébiránt ez nem is az ő pénze.

Mások is vesztettek, nemcsak ő. Ketten nyertünk Géczy Gyurival. Ha akarnám, sem tudnám kiszámítani, kinek mennyi pénze került épp én hozzám. Te magad is kártyás voltál és nem is olyan régen, tudhatod, hogy...

Kanut, ki tapasztalatból ismerte a játékosok kegyetlen, önző logikáját, tudta, hogy a rokont nem kapacitálhatja. Elhárító kézmozdulattal vágott Fülöp szavaiba:

— Jól van. Tégy úgy, amint jónak látod. De nekem az ilyen pénz nem kell.

— Sajnálom, mert lehet, hogy már holnap nem kinálhatlak meg. Ne légy szentimentális: fogadd el. Tudom, hogy szükség van reá. A pióca-atyafiság megszívta a tárcád vért. Mért engedted magad így szípoloztatni? Olyan vagy mint a Gergely bátyám. Értesz a nagy dolgokhoz, de az élet kicsinyességei kifognak rajtad. Nem tudsz okosan szükkéblü és bölcsen önző lenni. Visszaélnék nagylelkűségeddel: Sok jót nem tanulhatsz tőlem, de azt szeretném véled megértetni, hogy ebben az életküzdelemben az önzés energiája az, ami fentart bennünket. E nélkül úgy járna az ember, mint az olyan ember, mint az olyan farkas, aki tépő fogak és kormók nélkül születik farkasnak: a többiek fölfalják.

Elhallgatott s a visszakapott pénzt némán oda kinálta Kanutnak. Elutasító mozdulat volt rá a felelet. Fülöp nem erőltette tovább a dolgot: eltette az összeget. Egy darabig mindketten hallgattak, Fülöp fölkelt, hogy eltávozzék: ekkor valami jutott az eszébe.

— Beszéltem a miniszteri kiküldöttel. Ugy látszik, a püspökség dolga valahogy csak rendbe jön. Jól tetted, hogy nem avatkoztál a hivatalos vizsgálatba, de még jobban, hogy a műkincseket segítettél visszaszármasztatni. Százhuszezer forintba értéklik. A miniszter jóval többre tartja. Ha ez ott marad a Biás körme közt: akkor lett volna csak az igazi haddelhadd. En ittam volna meg legjobban a levét, de a botrány neked sem vált volna előnyödre. Ha egy Bacsó meggyaláznak, azt minden Bacsó megérzi. Okosan tetted, amit tettél; nem azért, mert engem kirántottál a bájból, hanem mert magadnak is használtál. A püspökség dolgáról ma senki sem beszél már. Ez eddig mind jó. Hanem azt a váltót, mit Biásnak adtál, ki is kell fizetni. Nyolcvanezer forint sok pénz. Ennyit te sem fizethetsz. Egy harmadát magamra vállalom.

(Folyt. köv.)

Bécsi modell kalapok

nagy választékban és olcsó árban érkeztek
KOHM HELÉN kalapszalonzó, Plac-u. 79. udvarban, hol kalapok átalakítása, formálása, festése műhelyemben **8 nap alatt** készítek modellek után.

Gazdasági tanácsadók.

A fenti könyvekből könnyen tanulhatunk azok is, akiknek nincs semmi gyakorlati szakképzettségük, mert a szövegben elhelyezett rajzok mintegy kézzelfoghatólag szemléltetik azokat a fogalmakat és eljárásokat, amit a gazdaságból tudni kell.

Bernátsky Jenő: A veteményes kert. Utmutató kisebb konyhakertek művelésére. K 18—

Bernátsky Jenő: Szőlőművelés. 20—

Dorner Béla: A burgonya termelése. 33—

Jllés Lajos: A cirok, köles, repec, mák és napraforgó termelése. 17—

Ignác Sándor: Méhészet. Gyakorlati tanácsadó kezdő méhészek számára. 22—

Sötér. A méh és világa. 2 vas-kos kötet 1132 oldal. 99—

Magyar méhészkönyv. Utmutató a sikeres méhtenyésztés különböző módjaiban. 11—

Irtó Fodor Béla. 11—

Köztelek zsebnaptára 1920-ra. Tíz évkönyvvel együtt. 38-80

Kodolányi féle gazdasági zsebnaptár 1920-ra. 16-50

Kapható:

HEGEDÜS és SÁNDOR

irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében.

KÖZPONTI

fuvarozási vállalat,

Debreczen, Kosuth-utca 39.

felvállal mindennemű fuvarozást helyben és vidékre.

Bélyeggyár és vésőintézet

PAULO I.

Batthyányi-utca 22.

Minden hölgy és ur csak úgy szabadulhat meg álmattan éjszakaiától, ha a nyári idény tartama alatt tisztítandó és festendő ruháját a **Rözponti vegytisztító- és kelmfestő Intézetben, Varga-utca 1.** Ipari- és kereskedelmi palota tisztíttatja, illetve festeti, mert ott kizárólag kémiai szerekkel és német anylin festékekkel dolgoznak. Csakis ily körülmények között lehet mindenkor fess és csak így kímélheti meg a kelmét a fönkrementéstől. 0000 **Speciális bőr és szőrmefestészet!**

Olcsón vásárolhat! rövid- és norinbergi árut. Dohányzó cikkek és ruhafesték különlegességek állandó nagy raktára

Dávid Ferencz rövidáru nagykereskedő **HATVAN UTCA 9. SZÁM**

„FRICZI“ kalapszalonzó óriási választékban a legszebb kalapok kaphatók. Olcsó szabott árak. — Városházával szemben. — **PIAC-UTCA 31 SZÁM.**

Gummibélyegzők gyorsan és pontosan készülnek a **DEBRECENI ELSŐ BÉLYEGZŐGYÁR** és KÖNYVNYOMDÁBAN **Plac-utca 81. szám.**

Legelőnyösebben vásárolhat rövid- és norinbergi árukat nagyban **HOLLÄNDER HENRIK** cégnél **Hatvan-utca 20.**

Fedák, Kürti, Mánás cipőkrémek, fény máz, gyári főraktár: Fleischer Mór, Hatvan-utca 15.

Jégszóda, répamag, budai föld, cipőkrém és mindennemű fűszer-árak legolcsóbb beszerzési zési forrása **Gyémánt Géza és Tsa** cégnél **Piac-utca 58. sz.**

A vevőközönség figyelmébe ajánlom, hogy kaphatók nálam olcsó árak mellett gyermek-, fiu- és leány-szandálok, bábé- és gyermek-cipők, női és férfi vászon-cipők, bazar-árak nagy választékban. Viszonteladók megfelelő árkedezményben részesülnek. **NEMZETI NAGY BAZÁR EMERICH SAMU, Dógenfeld-tér és Csapó-utca sarok.**

Viszonteladók nagyvárosi ajánlat **Raffia** extra, prima majunga bál vételnél kgr. 70—

Kékkő 98—99° auzsigi hordó vételnél kgr. 53—

Zsirszóda 128—130° szappanfőzéshez hordó vételnél kgr. 60—

Kénpör 50 kgr.-os zsákokban, zsák vételnél kgr. 22—

Ruhafesték 100 levél 65—

Grünberger és Glöck fűszer- és gyarmatáru nagykereskedésében.

Keresztési és Soós ur! szabók, **Debreczen, Varga-utca 1.** Ipar- és kereskedelmi bank palota.

Mérsékelt árakban készítünk férfi öltönyöket, egyenruhákat és katonai rongjelzéseket :: legújabb divat szerint :: **Elsőrendű munka! Pontos kiszolgálás!**

Saját készítményű valódinak **bőr-lábszárvédők,** kézi- és utazó-bőröndök, mell-tárcák kaphatók, valamint a szakmabeli javításokat **FEUER MANN** bőrdandós, Plac-utca 44. az udvarban.

Bevásárlók figyelmébe! Ajánlok la. **kékkövet,** la. **raffiat,** kényvirágot, szőlőkötöző zsinetet, kocsikenőcsöt, budai földet, Hungáriakéket, cipőkrémet, kékvizet, boraxot, ruhafestéket minden színben, légyapapírost, piperezappant, „Lilliom“ fehér cipőtisztítót, Riz-Abadie papírt, különféle cigaretta hüvelyeket, fűgét, mazsolát, szilva- és gyümölcsizeteket, mustárt, Szent János kenyereket, gertyát, Franck- és Sztikávet, szappanfűző zsirszóda, fődant-cukorka.

Viszonteladóknek árengedmény!! **LINDENFELD J. JENŐ** fűszer- és gyarmatáru nagykereskedő **DEBRECZEN, Dógenfeld-tér 7. szám.**

Lapunk, valamint az összes bel- és külföldi napilapok, szaklapok és folyóiratok részére előfizetést és mindennemű hirdetést eredeti árban felvessz

SIKRAY

hirdetőiroda (cégtulajdonos Farkas Zsigmond) Budapest, VI., Vilmos császár-ut 33. Telefonszám 167—26. Külföldi divatlapok nagy választékban. :: Kérjen árajánlatot!

Kalaplackok,

elsőrendű minőségű minden színben érkeztek.
STERN festéküzlet,
Piac-utca 10. szám.

Robinson, Erdal,
Piram, Harry

cipőkrémek

3-as Ghaza hüvely, Riz Abadie cigarettapapír,
Yes-puder és szappan, brillantinok, Kalodont,
Diana-sósborsosz, ruhafestékek minden szín-
ben, állványpapír legolcsóbb bevásárlási forrása

Közzükségleti áruház, Csapó-utca 9. sz.

Akar ön jó cipőket

jutányos árban hozatol?
Ugy kérjen árjegyzéket, az
évek óta legmegbízhatóbb-
nak elismert cégtől. 00000

Elsőrangú minőségű cipőárak
szállítása! Legegyesőbb mun-
kásbakancsok, női paraszt-
cipők, fiú és gyermekcipők
szállítása. Finom külföldi

női divatcipők

raktára. Számtalan elismerés jó
árak szállításáért. Vidékre leg-
gondosabb érős csomagolás és
napontai szűjelküldés postán

Müller L. K. és Tsa,

Budapest, Károly-körút 4. I. em.
Alapítva 1912. Alapítva 1912.

Szövetkezetek, Uradalomak, Kisgazdák szövetke-
zetei, Árjegyzéket azonnal küldünk!

Írjon még ma, mire van szökés!

ECZET

legerősebb minőségben.

MALÁTA

és fondánt cukorkák, valamint
mindenféle fűszerárak
legolcsóbb beszerzési forrása

Grósz Sándor

fűszer- és csemegeüzletében

Simonffy-utca 7. sz.

Uj tűzheiyek

megendelhetők, tűzhelyjavítá-
sokat elvállalok. Uj vasredő-
nyeket és vasredőny javítá-
sokat, valamint nagylétszámú
készítést elvállalom.

Fekete Lajos

lakatos mester,

Piac-utca 66. szám

Felhívás.

Hrabéczy vegytisztító és ruha-
festő r.-t. bérlete Salamon Ig-
nác néj. cég f. évi május hó
1-én megszűnt. Felhívtnak
mindazok, kiknek nevezett cég-
gel szemben bármilyen követel-
sük van, hogy ezt kifizetés vé-
gett dr. Révész Géza és dr. Ré-
vész Miklós ügyvédekkel (Ver-
bóczy-u. 2. sz.) 8. nap alatt kö-
zölni sziveskedjenek.

Linoleum-áruházba

megérkezett asztali, padló-
linoleum szőnyeg és függöny,
gummitakát, házi cipő, szandál
gummisarok és más cikkek,
melyet a megszokott szolid
gyári árban árúsít

Haas Lipót linoleumáruház

Ferencz József-út 58. sz.

(Mezőháza mellett)

Száraz tűzifa

hasábban és aprítva ház-
hoz szállítva kapható

SCHIFFMANN mész és tűzifakereskedő-
nő, Piac-utca 3. szám.

Mészre előjegyzéseket is elfogad.

Czukor

helyett használjunk

Reparin szirupot,

mely teljesen pótolja a cukor-
hiányt, ízesít, italhoz

Gyári főraktár:

KRAUSZ TESTVEREK

élesztőnagyszerkedőnél

Piac-utca 60. szám.

Friss élesztő

mindennap kapható

VANGOR ANTAL

éplélt és bútoraasztalos.

Elvállal irada és bolt
berendezéseket és
minden a szakmába
vágó munkák készí-
tését és javítását

CSAPÓ-UTCA 9. SZÁM.

Rézgalic

extra-prima
majunga raffia
kocsikenőcs
és mindenféle

fűszer és gyarmatáru
kisebb és nagyobb tételekben
a legjelentősebb árban kapható

Friedman Simon

fűszer- és gyarmatáru nagykereskedőnél

Arany János-utca 8.

Kovács József

fuvarozási vállalata
elvállal áru és bármilyen
fuvarozást stráffal és szekér-
rel. Személyszállításáért hirtő-
vel helyben és vidékre.

Iroda: Csapó-u. 8. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK

VÉTEL.

Veszék és adok
mindenféle ékszer, aran-
nyat, ezüstöt és drága-
köveket. Krámer József,
József kir. herceg-utca 3.

Raktárhelyiséget
a Piac-utcán, vagy annak
közeliében bérbe vesz.
Weinstock Henrik, Külső-
vásártér 15.

ELADÁS.

Röh folyadék
lovak és birkák részére
1 kg 70 korona. Kapható

Grósz Nagy Ferenc

Aranyegyszarvu gyógy-
szertárban — Színház
mellett.

Villanyos
gyorsforraló eladó Zöld-
fa-utca 2.

Fiú

apacsingek, jámbó-sap-
kák megérkeztek dr. He-
gedüs né gyermekdivat-
házába, Simonffy-u.

Haszonbérbe

vagy felébe azonnal ki-
adó a vaggongyár mellett
6 hold föld. — Érte-
kezhetni Gazdák Bankja
Kossuth-u. 17.

Hangverseny

zongora eladó, értekezni
lehet Gärtner zongora-
hangolónál, Széchenyi-u.
15. vagy Püspökladány,
Rózsa-u. 73.

KERESLET.

Bognár
magános állandó mun-
kára felvétetik Mandel
Mór bórnyagykereskedő-
nél, Tégláson.

40 éves

szakképzett megbízható
keresztény közhivatalnok
vállalatnál vagy nagyobb
üzemnél délutáni állandó
irodai vagy más alkál-
mazást keres. Adóügyek-
ben jártassággal bír. —
Cím a kiadóban.

Egy

kifutó fiú felvétetik Kup-
fer Ignác, Bádogos-u. 2.

VEGYES.

National

kasszákat legjobban ké-
szít Keszler, első debre-
ceni műszerész, Szé-
chenyi-utca 23. sz.

Fehérmű

gyermekruhavarrás, mo-
dern harisnyaféjelés vagy
bármilyen kézimunka ju-
tányosan készül Csapó-
utca 33. sz.

Cigaretta

hüvelyek
és papirok

gyári árban

Csillag Adolf

rövidáru nagykereskedőnél, Bádogos-utca 1. szám.

Most jelent meg

a lakbéremelésre

vonatkozó legújabb rendelet

Dr. BUCZY FERENC ügyvéd, volt lakáshiva-
tali előadó magyarázataival és jegyzeteivel ellátva

Ára 6 kor. 60 fill.

Kapható: HEGEDÜS ÉS SÁNDOR irod. és nyomdai r.-t.
könyvkereskedésében
Piac u. 34. és az összes könyvkereskedésekben.

SILVIA ruhafesték

minden üzletben kapható.

Gyári főraktár

Fleischer Mór

nagykereskedőnél

HATVAN-UTCA 15. SZÁM.

Zsirszóda

gyufa
Sidol
vaspor

valamint egyéb
fűszer- és gyarmat-
árak érkeztek

KUPFER IGNÁCZ

liszt és tűzernagykereskedésben,

Bádogos-utca 2.

JÉGSZÓDA

gyufa, Lorion, festék,

fűszer és gyarmatáru

legolcsóbban beszerezhető

Adorján Jenő és Tsa

fűszer, gyarmat- és rövidáru

nagykereskedő cégnél

Széchenyi-utca 24., az udvarban.

Csak viszonteladókknak!

VÉNUSZ COSMETIKAI INTÉZET

Széchenyi-u. 16. sz. alatt.

Foglalkozik kizárólag a cosmetika
minden ágával, 10 nap alatt eltün-
tetni a legmakacsabb arcbőr hibákat,
u. m. mélyfoltot, szeplőt, mittessert,
pattanást stb. Hajszálatat arc, mell
és karról rövid idő alatt kiírt.
Arc-massage jutányosan kapható
bérletbe.

Tölgy- és akác tűzifa

ölenként és aprítva házhoz szál-
lítva, valamint száraz, aprí-
tott vegyes galyfa törzészhoz
igen alkalmas, ölenként 850 ko-
rona árban kapható

EMERICH VILMOS

tűzifakereskedőnél.

Központi iroda: Hatvan-utca 16.

Tel.: Újvárosi-u. 8. szám.

Csapó-utca 16. sz. mellett.

Divatos sapkák

24 órában belül készítenek, vala-
mint készen is kaphatók. Ve-
szünk maradék szöveteket ...

Sapkagyártási vállalat,

Széchenyi-utca 16.

Felelős szerkesztő:

Dr. HEGEDÜS LORÁNT.

Kiadó:

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR

irodalmi és nyomdai részv.-társ.